

**การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**

**THE EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION ADMINISTRATION AND THE
PERFORMANCES OF ASSESSMENT MISSIONS ON STUDENT'S LEARNING OF SCHOOLS IN
NAKHON PATHOM PROVINCE UNDER THE JURISDICTION OF THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 9**

ทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์¹

นพดล เจนอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 2) การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 28 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นายทะเบียน ครูวัดผลและครูผู้สอน รวมโรงเรียนละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 168 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวัดและประเมินผลการศึกษา ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของกมล ภูประเสริฐและคณะ และการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

¹ นักศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ พันตรี ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) the educational measurement and evaluation administration of schools in Nakhon Pathom province under the Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 9 2) the performances of assessment missions on student's learning of schools in Nakhon Pathom province under the Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 9 and 3) the relationships between educational measurement and evaluation administration and the performances of assessment missions on student's learning of schools in Nakhon Pathom province under the Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 9. The samples were 28 schools in Nakhon Pathom province under the Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 9. The respondents were school administrators, school vice-administrators for academic affair or heads of academic affair , heads of learning department, a register of school, an evaluation teacher, as well as a teacher ; 6 persons per school, in total of 168 persons. The research instrument was a questionnaire regarding the educational measurement and evaluation administration of Kamol Puprasert et al. and the assessment missions on student's learning performances of the Office of Basic Education Commission. The statistics used in data analyzing were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The findings were as follows;

1. The educational measurement and evaluation administration of schools in Nakhon Pathom province under the Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 9, as a whole and as an individual aspect, was at a high level.
2. The performances of assessment missions on student's learning of schools in Nakhon Pathom province under the Jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 9, as a whole and as an individual aspect, was at a high level.
3. There was the significant relationship between the educational measurement and evaluation administration and the performances of assessment missions on student's learning of schools in Nakhon Pathom province under the Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 9 at .01 level of statistical significance.

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โลกได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ตาม กระแสโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารหรือที่เรียกว่า “โลกยุคไร้พรมแดน” จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม ยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษายุคใหม่จะต้องพัฒนาคนให้มีความ สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารเป็น โดยสามารถนำมาพัฒนาเป็น กระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้ การศึกษาต้องเตรียมคนให้ มีคุณสมบัติเหมาะสมกับเศรษฐกิจ ยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีความ สามารถควบคุมวิกฤติเศรษฐกิจได้ การศึกษาจะต้องบรรลุ เป้าหมายในการสร้างบุคคล แห่งการเรียนรู้ องค์การแห่งการ เรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญ ในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา และยกระดับการศึกษา ของประเทศให้สามารถเข้าสู่การแข่งขันกับนานาชาติได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 1-3) การศึกษาถือเป็นเครื่องมือ สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคน เพราะการจัดการศึกษาเป็น ปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด และคุณธรรม

ของบุคคล เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม และสร้างภูมิปัญญาให้ แก่บุคคล การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยให้ประชาชน มีคุณธรรม สามารถดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีความรู้ความสามารถและทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของสังคมในอนาคต มีความสามารถ ในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้ ดำรงชีวิต อย่างมีความสุข และมีศักดิ์ศรี สามารถ พัฒนาตนเอง และร่วมพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม (วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2551: 16) วัตถุประสงค์ที่สำคัญของ การจัดการศึกษาคือการทำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ ของหลักสูตร สามารถ นำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิต ได้อย่างเหมาะสม เป็นพลเมือง ที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (สถาบัน พัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2548 : 103)การปฏิรูปการศึกษา ใน ทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของประเทศนั้น เน้นเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพ

และมาตรฐานการศึกษาเรียนรู้ ของคนไทย โอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ และส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาค ส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษาและมีแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการหลัก (4 ใหม่) คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (ณรงค์ โปวัชรชากร, 2553 : 2) การบริหารจัดการถือว่าเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่มีความสำคัญมากกับการแข่งขันในยุคไร้พรมแดน หรือยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่จะต้องจัดระบบการบริหารจัดการในห้องเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545 : 17) การศึกษาได้ก้าว เข้าสู่ยุคของการปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่ และริเริ่มแนวทางใหม่ ซึ่งต้องมุ่งเน้นเรื่องคุณภาพการศึกษา และการประกันคุณภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่การศึกษาต้องมีการพัฒนาในทุกด้าน ในส่วนของการวัดและประเมินผลการเรียน ก็เช่นกัน จำเป็นต้องดำเนินการอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับหลักสูตรเพราะว่า คุณภาพของการวัดและประเมินผลเกี่ยวข้องกับคุณภาพของการศึกษาโดยรวม (ไพศาล หวังพานิช, 10 มกราคม 2555)

ปัญหาการวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 มีการกึ่งในการสนับสนุนส่งเสริม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ จำนวน 61 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 32 โรงเรียน และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม จำนวน 29 โรงเรียน ผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่ามีปัญหา และอุปสรรคหลายประการเช่น ผลการประเมินภายนอกรอบที่ 2 จากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของ สมศ. มีจำนวน 56 โรงเรียน ที่ผ่านการรับรอง และไม่ผ่านการรับรองจำนวน 5 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9, 2554 : 57-61) ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 – 2553 มีคะแนนเฉลี่ย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าระดับประเทศ และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(LAS) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ที่ค่อนข้างต่ำ ผลสัมฤทธิ์เป็นการวัดผลการปฏิบัติงานที่อาศัยตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อนให้ออกมาเป็นรูปธรรม คือ เป็นผลรวมของผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการซึ่งจะเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการในโรงเรียนที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพอย่างชัดเจน (ศักดิ์สิน ช้องคารากุล, 2554 : 91) ดังนั้น คุณภาพของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรีและนครปฐมนั้น น่าจะมีปัจจัยหลายด้านที่เกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลในเรื่องการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ จุดมุ่งหมายของการเรียน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 165) ซึ่งเป็นตัวกำหนดคุณภาพนักเรียนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด อีกทั้งในระบบการศึกษาที่เป็นสากลทั่วโลกต่างยอมรับว่าบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุด ในการนำพาการศึกษาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ ผู้บริหาร (สมชาย เทพแสง, 2544 : 44) ถือเป็นบุคคล และตำแหน่งที่มีความจำเป็น ต่อความเป็นไปของโรงเรียน (สมพงษ์ สิงหะพล, 2553 : 34) เป็นกุญแจสำคัญที่ไขไปสู่การเป็นโรงเรียนดีมีคุณภาพ (Sergiojanni, อ้างถึงใน สงบ ประเสริฐพันธุ์, 2543 : 79) ผู้บริหารจะต้องทำตัวมีศรัทธาและมีทัศนคติต่อหลักการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทำให้เกิดความกระตือรือร้นในใจของตนเอง จนมองเห็นเป็นภาพรวมสุดท้ายของผลผลิตที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน (บุญเลิศ เขียนวงศ์, 10 กุมภาพันธ์ 2555)

การเรียนการสอนเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของสถานศึกษา เพราะเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง การเรียนการสอนที่มีคุณภาพย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ (กมล ภูประเสริฐ, 2545 : 39) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับการวัดประเมินผลเป็นสิ่งที่ทำควบคู่กันไป เพื่อที่จะได้เห็นพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของผู้เรียนได้ตลอดเวลา (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2550 : 77) ผู้บริหารและครูสอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดี ในกระบวนการวัดผลและกระบวนการสร้างข้อสอบที่มีมาตรฐาน รวมทั้งจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อวิธีการวัดผล ในสถานศึกษาของตน เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตลอดจนสาธารณชนทั่วไป (เขาวดี วิบูลย์ศรี, 2553 : ส่วนนำ)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
2. เพื่อทราบการปฏิบัติงานตามภารกิจวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะ กลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ ไม่มีการทดลอง ในลักษณะของ (the one shot, non-experimental case study)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 29 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 28 โรงเรียน ซึ่งกำหนดโดยใช้ตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันในโรงเรียนและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหน้าที่
2. ตัวแปรต้นเป็นตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา (X_{tot}) หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งกลุ่มบุคคลได้ร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

2.1 การเตรียมการด้านปัจจัยการวัดและประเมินผลการศึกษา (X_1) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระเบียบการวัดและประเมินผลทางการศึกษา เอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า การรวบรวมตัวอย่างเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวัดและประเมินผล การเตรียมบุคลากรที่จะมอบหมายให้ทำหน้าที่ และพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ และการสร้างเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผล

2.2 การวางแผนการวัดและประเมินผลการศึกษา (X_2) หมายถึง การวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน และปัญหาของการวัดและประเมินผลการศึกษา การกำหนดจุดมุ่งหมายและเป้าหมาย ของงานวัดและประเมินผลการศึกษา งานหรือโครงการที่จะปฏิบัติ ปฏิทินการปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา การวางแผนเกี่ยวกับการประเมินงานการวัดและประเมินผลการศึกษา

2.3 การดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลการศึกษา (X_3) หมายถึง การดำเนินงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถ หรือคุณลักษณะของนักเรียนอันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ การกำกับดูแล หรือการติดตามงานและการนิเทศงานการวัดและประเมินผลการศึกษา ให้ดำเนินไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดในแผนงานหรือโครงการ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ให้เหมาะสม

2.4 การวิเคราะห์ผลและการรายงานผลการวัดและประเมินผลการศึกษา (X_4) หมายถึง การนำผลการวัดและประเมินผลทางการศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อทราบระดับผลสัมฤทธิ์ และคุณลักษณะของนักเรียนแต่ละคน แต่ละรายวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละห้อง แต่ละระดับชั้น และการจัดทำรายงานผลการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

2. การนำผลการวัดและประเมินผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา (X_5) หมายถึง การนำผลการวัดและประเมินผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมแนะแนว การปรับปรุงการบริหารด้านต่างๆ ของสถานศึกษา

2.6 การประเมินงานวัดและประเมินผลการศึกษา (X_6) หมายถึง การพิจารณาตรวจสอบการดำเนินการ และผลการดำเนินการวัดและประเมินผลการศึกษาว่าบรรลุจุดมุ่งหมาย ของงานหรือไม่ มีข้อบกพร่องใด ที่ควรปรับปรุงและแก้ไขให้ดีขึ้น

ประกอบด้วย การพิจารณา การบรรจุจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของงาน การประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน การประเมินปัจจัย ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

2.7 การพัฒนางานวัดและประเมินผลการศึกษา (X_7) หมายถึง การแก้ไขข้อบกพร่องของงานวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อที่จะทำให้งานการวัดและประเมินผลการศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้นและให้ผลการวัด ที่จะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนและพัฒนางานด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา

3. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษา (Y_{tot}) ประกอบด้วย

3.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ (Y_1) หมายถึง การปฏิบัติงานของครูผู้สอน ในการประเมินและตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจะต้องประเมินและตัดสินผู้เรียนตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และผลการเรียนรู้ การดำเนินการประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบปรับปรุงพื้นฐานของผู้เรียนการประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน การประเมินผลหลังการเรียนเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียน และนำไปตัดสินการผ่านผล การเรียนรู้ และตัดสินผลการเรียนรายวิชา การเลือกวิธีการประเมิน การใช้เครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย เน้นการประเมินสภาพจริง การซ่อมเสริม ปรับปรุงแก้ไข ผลการเรียนของผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินและส่งเสริมผู้เรียน ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้พัฒนาสูงสุดเต็มความสามารถ การตัดสินการผ่านรายวิชา การเลื่อนระดับชั้น การเรียนซ่อมเสริม การเรียนซ้ำรายวิชา การอนุมัติผลการประเมินและตัดสินผลการเรียน

3.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Y_2) หมายถึง การประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด การกำหนดให้ครูผู้ควบคุมกิจกรรม เป็นผู้ประเมินและตัดสินกิจกรรม การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การตัดสินผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การตัดสินการผ่านระดับการศึกษา ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด การอนุมัติผลการประเมิน และตัดสิน การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.3 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Y_3) หมายถึง การประเมินลักษณะ ที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถ

อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย การกำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนา และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา การกำหนดวิธีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การดำเนินการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ การสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นรายภาค รายปี การแจ้งผล การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมิน การผ่านระดับการศึกษาตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3.4 การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน (Y_4) หมายถึง การประเมินความสามารถผู้เรียนในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ประกอบด้วย การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ เพื่อดำเนินการกำหนดมาตรฐานเกณฑ์แนวทางการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การซ่อมเสริมผู้เรียน ที่ไม่ผ่านการประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การประกาศแนวทางและวิธีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ ทราบ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน รายภาค รายปี และการประเมินการผ่านระดับการศึกษา

3.5 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชาติ (Y_5) หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นมาตรฐานระดับชาติ สถานศึกษามีภารกิจด้านการเตรียมตัวผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะรับการประเมิน การเตรียมตัวบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขั้นตอนและวิธีการประเมิน การจัดเตรียมสถานที่และอำนวยความสะดวกในการรับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ การสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และความสำคัญของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติแก่ครูและนักเรียน รวมถึงการนำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มาวิเคราะห์เพื่อพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert's Scale) แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม

โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item- Objective Congruence) และนำไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียน ๆ ละ 6 คน รวม 30 คน นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีของครอนบาช (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .9945

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2555 ถึง เดือนกันยายน 2555 โดยเก็บข้อมูลจากโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 28 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 6 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 168 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามทั้งหมดคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อคัดเลือกรูปแบบสอบถามที่มี ความสมบูรณ์ครบถ้วน แล้วรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยสถิติการบรรยาย ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 การบริหารการวัด

และประเมินผลการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หัสมัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วจึงนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)

3. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษา

1. การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ การดำเนินงานการวัดและประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.32) รองลงมา คือ การวิเคราะห์ผลและการรายงานผลการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.32) การเตรียมการด้านปัจจัยการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.34) การวางแผนการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.34) การนำผลการวัดและประเมินผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.32) การพัฒนางานวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.35) และการประเมินงานวัดและประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.34) ตามลำดับดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม

(n = 28)

การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การเตรียมการด้านปัจจัยการวัดและประเมินผลการศึกษา (X_1)	4.14	0.34	มาก
2. การวางแผนการวัดและประเมินผลการศึกษา (X_2)	4.12	0.34	มาก
3. การดำเนินงานการวัดและประเมินผลการศึกษา (X_3)	4.29	0.32	มาก
4. การวิเคราะห์ผลและการรายงานผลการวัดและประเมินผลการศึกษา (X_4)	4.21	0.32	มาก
5. การนำผลการวัดและประเมินผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา (X_5)	4.12	0.32	มาก
6. การประเมินงานวัดและประเมินผลการศึกษา (X_6)	4.02	0.34	มาก
7. การพัฒนางานวัดและประเมินผลการศึกษา (X_7)	4.05	0.35	มาก
รวม (X_{tot})	4.13	0.31	มาก

2. การวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.29) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลง

มาคือ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.24) การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.25) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.25) และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.28) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ สถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม

(n = 28)

การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ (Y_1)	4.41	0.25	มาก
2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Y_2)	4.53	0.29	มากที่สุด
3. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Y_3)	4.46	0.24	มาก
4. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน (Y_4)	4.26	0.28	มาก
5. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชาติ (Y_5)	4.38	0.25	มาก
รวม (Y_{tot})	4.41	0.23	มาก

3. การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ($r = 0.773^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ของการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัด และประเมินผล การเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X _{tot}
Y ₁	0.799**	0.767**	0.753**	0.609**	0.627**	0.527**	0.624**	0.729**
Y ₂	0.672**	0.627**	0.590**	0.481**	0.570**	0.371**	0.474**	0.586**
Y ₃	0.729**	0.682**	0.658**	0.582**	0.640**	0.621**	0.597**	0.698**
Y ₄	0.664**	0.558**	0.525**	0.603**	0.632**	0.688**	0.594**	0.660**
Y ₅	0.721**	0.711**	0.672**	0.564**	0.645**	0.690**	0.732**	0.735**
Y _{tot}	0.815**	0.758**	0.725**	0.646**	0.709**	0.657**	0.685**	0.773**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา สถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการวัด และประเมินผลการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับการติดตามกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือผลักดันหรือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เป็นเครื่องมือนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และเสริมประสิทธิภาพการบริหาร จึงมีการดำเนินการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ในด้านต่างๆ มีการจัดทำระเบียบ และคู่มือการวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานวัดและประเมินผลปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และผลจากการวิจัยพบว่าบุคลากรปฏิบัติหน้าที่วัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัด และประเมินผลเป็นอย่างดี จึงมีการวางแผน จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินและดำเนินงานวัดและประเมินผลการศึกษาตามแผนงาน และปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดทำเอกสารหลักฐานในการวัด และประเมินผลผู้เรียนตามแผนงานและปฏิทินการปฏิบัติงาน

ประจำปีของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ และมีการจัดทำรายงานผลการวัดและประเมินผลการศึกษาต่อผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษา มีการจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตราที่ 26 กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบความรู้ไปกับการะบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมณีนรัตน์ ภิญโญภาพสกุล ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามหลักนิติธรรม ในเรื่อง การจัดการหลักสูตร และแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า การจัดการหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล นับเป็นภารกิจการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญที่สุด ที่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ เข้าใจและให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผลผลิตของโรงเรียน หรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาของโรงเรียน และอาจส่งผลถึงชื่อเสียงของโรงเรียนที่จะได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีวิไล ชัยรัตนมโนกร ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการบริหารงาน

ด้านการวัดและประเมินผลของผู้บริหาร และครู พบว่า การบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลของผู้บริหารและครู ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน และผลการวิจัยของ กริชสมน รัตนโฆษา เรื่อง การศึกษาสภาพ การบริหารงาน ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2. ผลจากการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามภารกิจ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในจังหวัด นครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายบริหารวิชาการ หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ นายทะเบียนโรงเรียน ครูวัดผล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ตระหนัก ถึงความสำคัญ ในภาระหน้าที่ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตราที่ 26 กำหนดไว้ ว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจาก พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับ กระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา เนื่องจากได้รับการอบรม ประชุม สัมมนา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ มีการ จัดทำเอกสารแนวทางการปฏิบัติงานวัดและประเมินผลการเรียน รู้ในด้านต่างๆ เพื่ออธิบายขยายความ ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งระดับชาติ ท้องถิ่น และสถานศึกษามีความเข้าใจที่ชัดเจนตรง กัน จึงทำให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติตามภารกิจ ในการดำเนินการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และ แนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัยของ มะลิวัลย์ พูลเอียด ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความรู้ และเจตคติที่มีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่ในระดับดี

3. การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการ ปฏิบัติงานตามภารกิจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ของสถาน

ศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กันโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดภารกิจในการบริหาร การวัดและประเมินผลเป็นแนวทางให้สถานศึกษาปฏิบัติไว้ อย่างชัดเจน และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีการจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผลการ การศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน ที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จ ทางการเรียนรู้ แสดงถึงคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพของสถานศึกษา จึงทำให้การดำเนินการบริหารจัดการเกี่ยวกับการวัดและประเมิน ผลการศึกษา ประกอบด้วย การเตรียมการด้านปัจจัยการวัดและ ประเมินผลการศึกษา การวางแผนการวัด และประเมินผลการ ศึกษา การดำเนินงานการวัดและประเมินผลการศึกษา การวิเคราะห์ ผลและการรายงานผลการวัด และประเมินผลการศึกษา การนำ ผลการวัดและประเมินผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการประเมิน งานวัดและประเมินผลการศึกษา และการพัฒนางานวัดและประเมิน ผลการศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สามารถจัดการระบบ งานวัด และประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา มีการกำหนด กระบวนการทำงานและผู้รับผิดชอบในแต่ละงานอย่างชัดเจน เหมาะสม บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทาง เดียวกัน จึงทำให้การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัด และประเมิน ผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย การประเมินผลการเรียนรู้ ตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ ชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของมะลิ วัลย์ พูลเอียด ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความรู้และเจตคติที่มีต่อการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่ในระดับดี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง กับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการจัดอบรม ฝึกฝน สัมมนา เกี่ยวกับระเบียบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ให้ กับครูผู้สอนแต่ละโรงเรียนอยู่เสมอ และยังสามารถค้นคว้า

หาความรู้เพิ่มเติมจากข้อมูล ข่าวสาร คู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย และสอดคล้องกับการวิจัยของ ชีรพล ขันการนาวิ เรื่อง การบริหารวิชาการอย่างมีคุณภาพของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การบริหารงานวิชาการในด้านการวัดและประเมินผลและงานทะเบียนนักเรียน อยู่ในระดับมาก ผลเนื่องมาจากสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานวัดผลและประเมินผล และงานทะเบียนมาก ประกอบกับการเคลื่อนไหวด้านหลักสูตร การปฏิรูปการศึกษา รูปแบบการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งงานทะเบียนนักเรียน ได้มีการปรับปรุงแบบการประเมินผล รวมทั้งเอกสารงานทะเบียนนักเรียนมีการปรับปรุงแบบใหม่ให้สอดคล้องกับเกณฑ์ประเมินเพื่อการจัดสรรโอกาสในการศึกษาต่อมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภางษ์นาคเพ็ชร ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลเฉพาะด้านผู้เรียน ถือเป็นกระบวนการที่สำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบว่า การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความพยายามต่างๆ ของโรงเรียนที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน ให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรนั้น ประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา พรหมศักดิ์ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ส่งผลต่อการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยภาพรวมเมื่อพิจารณาในแต่ละมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 22 และมาตรฐานที่ 14 ส่งผลต่อการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเกิดจากการที่รัฐบาลวางยุทธศาสตร์ และทิศทางในการพัฒนาประเทศ ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะการศึกษา ในส่วนของการบริหารงานด้านการศึกษาหรือการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน

เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะในส่วนของงานวัดและประเมินผลผู้เรียนตามแนวทางปฏิรูป คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา ให้ข้อมูล และให้การสนับสนุนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารยึดแนวปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้จัดอบรมให้ความรู้ และอบรม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จนทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมและแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยมีผู้บริหารคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะ และให้กำลังใจครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการนำสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ แต่ในการบริหารงานต้องอาศัยทักษะการบริหาร กระบวนการบริหารและภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งหมด ในสถานศึกษา จะต้องมีการกำหนด กฎเกณฑ์ กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการวัดและประเมินผลการศึกษา การปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการพัฒนางานวัดและประเมินผลการศึกษา ควรมีการกำกับดูแล นิเทศการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง รวมถึงการให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ผู้บริหารควรมีการพัฒนาบุคลากรด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา เนื่องจากบุคลากร เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความก้าวหน้า และ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านความรู้และเทคโนโลยี

3. ผู้บริหารควรมีการพัฒนาบุคลากรที่แต่งตั้งให้มารับผิดชอบในการปฏิบัติงานวัดและประเมินผลการศึกษาใหม่ และครูใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จะต้อง

อบรม ให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานวัดและประเมินผลการศึกษา ทั้งก่อนปฏิบัติงานระหว่างปฏิบัติงาน และภายหลังการปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง

4. ผู้บริหารควรมีการควบคุม ตรวจสอบการใช้สารสนเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อรายงานผลคุณภาพผู้เรียน ต่อผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ ของสถานศึกษา

5. การปฏิบัติงานด้านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับน้อยที่สุด จึงควรมีศึกษาและพัฒนา วิธีการ แนวทางในการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน เพื่อให้สามารถประเมินผู้เรียน ในด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา /การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัดอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา /การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. ควรมีการศึกษาสภาพการบริหาร ปัญหาและอุปสรรคในการการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา/การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ในการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา /การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. **พระราชบัญญัติการปฏิรูปการศึกษาพ.ศ.2542**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2545.
- กริชมน รัตนโฆษา. “การศึกษาสภาพการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2551.
- ณรงค์ โปวนิชชากร. “ผู้บริหารกับการวางแผน.” ใน เอกสารโครงการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “บทบาทของ ผู้บริหารกับการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่ 2”. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2553.

ธีรพล ขันการนาวิ. “การบริหารวิชาการอย่างมีคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

ปรีชา พรหมศักดิ์. “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2553

มณีนรัตน์ ภิญญภาพสกุล. “การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2549.

มะลิวัลย์ พูลเอียด. “ความรู้และเจตคติที่มีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553.

วีระยุทธ ชาคะกาญจน์. **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. **สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2553.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ : ชรรมสาร, 2545.

ศรีวิไล ชัยรัตนมโนกร. “ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลของผู้บริหารและครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

สงบ ประเสริฐพันธุ์. ร่วมกันสรรค์สร้างคุณภาพโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. หลักการจัดการศึกษา
ยุคใหม่. ม.ป.ท., 2548.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9, กลุ่มนิเทศ
ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา.

รายงานข้อมูลด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2553,
ม.ป.ท., 2553.

โสภา วงษ์นาคเพ็ชร. “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. งานข้อมูล
สารสนเทศ กลุ่มนโยบายและแผน. รายงานข้อมูล
สารสนเทศทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ประจำปีงบประมาณ
2554, ม.ป.ท., 2554.

Best, John W. **Research in Education**. Englewood Cliffs,
New Jersey : Prentice Hall Inc., 1970.

Cronbach, Lee j. **Essentials of Psychological Testing**. 3th
ed. New York : Harper & Row Publisher, 1974.

